

## POSTANOWIENIE

29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2025 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa I.Z. i P.S.  
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.  
o ustalenie i zapłatę, ewentualnie o ustalenie bezskuteczności postanowień  
umownych i zapłatę,  
na skutek skarg kasacyjnych Banku spółki akcyjnej w W., I.Z. i P.S.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
z 27 września 2023 r., V ACa 786/22,

- 1. przyjmuje skargę kasacyjną powoda do rozpoznania;**
- 2. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanej;**
- 3. pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego wywołanych skargą kasacyjną pozwanej w orzeczeniu kończącym postępowanie kasacyjne.**

(J.C.)

## UZASADNIENIE

**W odniesieniu do skargi kasacyjnej pozwanej Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba

wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. – będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 27 września 2023 r. (sygn. akt V ACa 786/22) pełnomocnik pozwanej Banku spółki akcyjnej w W. oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przyczynach określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., wskazując na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W ramach pierwszej z przesłanek sformułowano 7 poniżej wskazanych zagadnień (oznaczonych literami od a. do g.).

a. Czy w przypadku gdy postanowienia waloryzacyjne umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego), określające wysokość kwoty kredytu i wysokość rat kapitałowo-odsetkowych wyrażoną w walucie obcej poprzez odesłanie do kursów publikowanych w tabelach kursowych banku-kredytodawcy, zostają uznane za bezskuteczne, jako postanowienie niedozwolone w rozumieniu art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c. (abuzywne) lub nieważne, a jednocześnie Sąd stwierdzi, że nie jest możliwe utrzymanie indeksowanego (waloryzowanego) charakteru umowy, to czy skutkiem ich eliminacji z umowy jest (1) stwierdzenie, że sporna umowa upada w całości, czy też (2) eliminacja mechanizmu waloryzacji z umowy i przekształcenie jej z mocą wsteczną w kredyt złotowy?

b. Jakie oprocentowanie należy przyjąć dla wyliczenia odsetek od hipotetycznego kredytu złotowego w przypadku stwierdzenia, że skutkiem abuzywności lub nieważności postanowień waloryzacyjnych zawartych w umowie

kredytu indeksowanego (waloryzowanego) jest eliminacja mechanizmu waloryzacji z umowy i przekształcenie jej z mocą wsteczną w kredyt złotowy, w szczególności czy powinno być to (1) zmienne oprocentowanie oparte na stawce bazowej WIBOR 3M; (2) stałe oprocentowanie w wysokości ustalonej przez strony w dniu zawarcia umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego), wpisane do tej umowy; czy też (3) zmienne oprocentowanie oparte na stawce bazowej właściwej dla waluty waloryzacji, czyli np. LIBOR 3M dla CHF (w przypadku umowy zawierającej odniesienie do kursu franka szwajcarskiego)?

c. Czy żądanie „ustalenia nieważności umowy” stanowi roszczenie dopuszczalne na gruncie przepisów k.p.c., czy może być uwzględnione przez sąd rozpatrujący sprawę, a jeżeli takie sformułowanie roszczenia jest wadliwe, to jaki powinien być skutek zgłoszenia takiego powództwa przez stronę powodową?

d. Jeżeli stronie powodowej przysługuje dalej idące roszczenie o zapłatę, wynikające ze stosunku prawnego w postaci rzekomo nieważnej umowy kredytu indeksowanego (waloryzowanego) kursem waluty obcej, w szczególności wynikające z możliwości żądania zwrotu dokonanych świadczeń na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, to czy strona powodowa posiada interes prawny w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy?

e. Czy dopuszczalne jest wyeliminowanie przez strony charakteru niedozwolonego w rozumieniu art. 385<sup>1</sup> k.c. (abuzyność) postanowień umowy kredytu dotyczących indeksacji (waloryzacji) do kursu waluty obcej, odsyłających do Tabeli Kursów Walut Obcych banku-kredytodawcy, poprzez zastąpienie lub uzupełnienie ich, wskutek zawarcia aneksu do umowy, postanowieniami pozbawionymi abuzywnego charakteru, dającymi możliwość korzystania przez kredytobiorcę z dowolnie wybranego kursu, poprzez samodzielne nabywanie waluty obcej na poczet spłaty kredytu?

f. Czy wykorzystanie kwoty wypłaconej na podstawie umowy kredytu na cele powiązane z działalnością gospodarczą kredytobiorcy, w szczególności na sfinansowanie zakupu nieruchomości, która następnie oznaczana jest jako siedziba prowadzenia działalności gospodarczej przez kredytobiorcę i faktycznie

wykorzystywana do jej prowadzenia, choćby na części nieruchomości, eliminuje możliwość uznania kredytobiorcy w stosunku prawnym wynikającym z umowy kredytu za konsumenta w rozumieniu art. 22<sup>1</sup> k.c. i eliminuje możliwość objęcia go ochroną na podstawie przepisów chroniących konsumentów, w szczególności art. 385<sup>1</sup> k.c.?

g. Czy w przypadku, gdy proces poinformowania konsumenta o ryzykach, wynikających z wprowadzenia do umowy kredytu klauzul przewidujących indeksację (waloryzację) kursem waluty obcej, polegał na przedstawieniu konsumentowi szczegółowej informacji o ryzyku kursowym związanym z zaciągnięciem kredytu, a konsument potwierdził przekazanie tej szczegółowej i wyczerpującej informacji (wynikającej z procedur wewnętrznych Banku) poprzez złożenie pisemnego oświadczenia, to czy klauzule obciążające konsumenta ryzykiem kursowym mają charakter jednoznaczny i nie stanowią postanowień niedozwolonych w rozumieniu art. 385<sup>1</sup> § 1 k.c.?

W ramach przyczyny drugiej, określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., powołano potrzebę wykładni szeregu przepisów prawa cywilnego, konstytucyjnego oraz unijnego, pogrupowanych w siedem kategorii tematycznych (oznaczonych literami od a. do g.): (a.) art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 7 ust. 1 i 8b ust. 1 Dyrektywy 93/13 (w odniesieniu do abuzywności waloryzacyjnych) oraz art. 353<sup>1</sup> k.c. w zw. z art. 58 § 1 i 3 k.c. (w odniesieniu do nieważności klauzul waloryzacyjnych), w zw. z art. 2, 31 ust. 3 i 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; (b.) art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 7 ust. 1 i 8b ust. 1 Dyrektywy 93/13 (w odniesieniu do abuzywności waloryzacyjnych) oraz art. 353<sup>1</sup> k.c. w zw. z art. 58 § 1 i 3 k.c. (w odniesieniu do nieważności klauzul waloryzacyjnych), (c.) art. 189 k.p.c. w zw. z art. 130<sup>1a</sup> § 1 k.p.c.; (d.) art. 189 k.p.c.; (e.) art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; (f.) art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 22<sup>1</sup> k.c.; (g.) art. 385<sup>1</sup> § 1 k.c.

Przechodząc do analizy przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy zauważyć, że zastosowana przez skarżącą kaskadowa struktura wniosku oraz obszerność także rozważań w jego uzasadnieniu znacząco utrudniają przejrzystość przedstawionej argumentacji. Poza

tym skarżąca w swojej argumentacji powołała się na przepisy, które w sposób nieuprawniony zostały użyte do uzasadnienia obu przesłanek, co potęguje niespójność jej wyводу. Potraktowała ona zamiennie przesłanki wskazane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c., pomimo ich autonomicznego charakteru i odmiennych funkcji. Szczególnie istotne jest to w przypadku przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., uzasadnianej przez skarżącą istnieniem rozbieżności w orzecznictwie. Skoro jednak na tle wykładni wskazanych przepisów orzecznictwo Sądu Najwyższego już wykształciło rozbieżne stanowiska, nie sposób uznać danego zagadnienia za „istotne” w rozumieniu tego przepisu – nie spełnia bowiem kryterium nowości ani nierozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2016 r., I CSK 315/16). Zbiorcze wywiedzenie obu przesłanek, przedstawione w siedmiu podrozdziałach uzasadnienia, prowadzi do ich zatarcia i utraty właściwej funkcji. Odwołanie się przez skarżącą – w pkt 14 uzasadnienia wniosku – do potrzeby „skondensowania argumentacji oraz uniknięcia powielania treści” nie stanowi wystarczającego usprawiedliwienia dla połączenia obu przesłanek przedsądu w jednym wywodzie. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej musi odpowiadać wymogom art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., który obliguje skarżącego do jednoznacznego wskazania podstawy wniosku oraz przedstawienia konkretnych argumentów ją uzasadniających. Zwięzłość uzasadnienia nie może być osiągana kosztem jego przejrzystości ani formalnej poprawności. Wskazanie przesłanki musi mieć nie tylko charakter deklaratywny, lecz również analityczny – powiązany z konkretnym zagadnieniem prawnym, jego rolą w procesie wykładni oraz kontekstem ewentualnych rozbieżności orzeczniczych. Wywód uzasadnienia wniosku wykazuje częściową logiczną niespójność, ponieważ w niektórych zagadnieniach prawnych powołano te same przepisy, które zgłoszono w ramach potrzeby ich wykładni. Tymczasem, z uwagi na odmienną merytoryczną przesłanek z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., nie jest możliwe ich oparcie na tym samym przepisie. Skutek takiej konstrukcji stanowi nieuprawnione ich połączenie, co prowadzi do niewłaściwego wykazania podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej. Pomimo dostrzeżonych nieprawidłowości w strukturze i treści uzasadnienia wniosku, żadna z przytoczonych przyczyn – rozważana samodzielnie – nie spełnia kryteriów umożliwiających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanka z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. może być uznana za spełnioną wyłącznie wówczas, gdy skarga kasacyjna formułuje istotne zagadnienie prawne, którego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz rozstrzygnięcia sprawy. Zagadnienie powinno być wyraźnie przedstawione, poparte wskazaniem możliwych, alternatywnych rozwiązań oraz wykazaniem, że nie zostało ono dotychczas rozstrzygnięte lub że istnieje potrzeba zmiany dotychczasowej wykładni (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 września 2012 r., II CSK 180/12, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 i z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16). Powinno ono także cechować się analogiczną wagą, jak pytanie prawne kierowane przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 390 § 1 k.p.c., czyli dotyczyć poważnych wątpliwości, które nie dają się rozwikłać przy zastosowaniu powszechnie przyjętych reguł wykładni (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12, z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15 oraz z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Samo sformułowanie pytań nie jest wystarczające – niezbędna jest także ich analiza oraz przedstawienie rozbieżności występujących w orzecznictwie lub doktrynie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 grudnia 2011 r., II PK 183/11, z 20 grudnia 2011 r., II PK 207/11, 9 stycznia 2017 r., II CSK 423/16, z 16 maja 2018 r., II CSK 12/18, z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17, z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, oraz z 8 kwietnia 2018 r., V CSK 577/17).

Natomiast skuteczne powołanie się na przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, wymaga wykazania potrzeby dokonania wykładni konkretnego przepisu prawa, który budzi rzeczywiste i poważne wątpliwości interpretacyjne lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie. Konieczne jest określenie zakresu wymaganej wykładni, wskazanie trudności interpretacyjnych oraz wykazanie, że treść i znaczenie danego przepisu nie zostały dotychczas dostatecznie wyjaśnione, bądź istnieje potrzeba zmiany utrwalonej linii orzeczniczej. Jeżeli skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, niezbędne jest przytoczenie konkretnych rozstrzygnięć, ich analiza oraz wskazanie, że rozbieżność wynika z odmiennej wykładni danego przepisu (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07 oraz z 14

grudnia 2023 r., I CSK 6110/22). Wątpliwości te powinny być aktualne także w chwili rozstrzygania o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2024 r., I CSK 1225/23).

Postępowanie kasacyjne – poza sytuacją określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. – nie służy realizacji indywidualnego interesu strony, lecz ma na celu ochronę interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni prawa oraz wkład w rozwój jurysprudencji. Na etapie przedsądu ocena spełnienia przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej dokonywana jest w oparciu o argumentację przedstawioną w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, przy czym obowiązek ich wykazania spoczywa na stronie skarżącej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99).

Przedstawione w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne dotyczą skutków eliminacji z umowy kredytu indeksowanego klauzul waloryzacyjnych uznanych za abuzywne lub nieważne, oprocentowania hipotecznego kredytu złotowego po eliminacji tych klauzul, dopuszczalności żądania ustalenia nieważności umowy na podstawie art. 189 k.p.c., istnienia interesu prawnego po stronie powodowej w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej, gdy stronie przysługuje dalej idące roszczenie o zapłatę, dopuszczalności wyeliminowania przez strony charakteru abuzywnego postanowień dotyczących indeksacji do kursu waluty obcej poprzez zawarcie aneksu przewidującego możliwość samodzielnego nabywania waluty przez kredytobiorcę, wpływu wykorzystania kredytowanej nieruchomości na cele związane z działalnością gospodarczą kredytobiorcy na jego status konsumenta w rozumieniu art. 22<sup>1</sup> k.c. oraz oceny, czy klauzule umowne obciążające konsumenta ryzykiem kursowym mają charakter jednoznaczny i nie stanowią postanowień niedozwolonych w rozumieniu art. 385<sup>1</sup> § 1 k.c., w sytuacji, w której konsument został uprzednio poinformowany o ryzyku kursowym i potwierdził to pisemnym oświadczeniem. Na gruncie powołanych w ramach drugiej przyczyny przepisów, wątpliwości interpretacyjne koncentrują się wokół zagadnień skutków eliminacji klauzul waloryzacyjnych z umowy kredytu indeksowanego, sposobu określenia oprocentowania po ich usunięciu, dopuszczalności roszczenia o ustalenie nieważności umowy kredytowej, znaczenia celu gospodarczego

kredytu dla statusu konsumenta, wpływu procedury informacyjnej banku na jednoznaczność postanowień dotyczących ryzyka kursowego oraz możliwości usunięcia abuzywnego charakteru postanowień dotyczących indeksacji poprzez zawarcie aneksu umożliwiającego samodzielny zakup waluty przez kredytobiorcę.

Nie sposób uznać, że przedstawione zagadnienia mają charakter nowości lub wymagają ponownej wypowiedzi judykatury na etapie przedsądu. Ich wykładnia została już dostatecznie wyjaśniona w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego, zarówno w ramach wstępnej oceny, jak i w toku merytorycznego rozpoznania spraw dotyczących podobnych umów kredytowych. Dodatkowo, wskazane kwestie były przedmiotem szczegółowej analizy w najnowszym orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co pozwoliło na wykształcenie jednolitej i stabilnej linii interpretacyjnej. W konsekwencji, nie wykazano istnienia istotnych zagadnień prawnych, które uzasadniałyby potrzebę ich ponownej analizy lub pogłębionej wykładni na obecnym etapie postępowania. Wskazywana przez skarżącą potrzeba wykładni przepisów prawnych nie odnosi się do kwestii budzących istotne wątpliwości interpretacyjne, lecz do zagadnień, które były już wielokrotnie przedmiotem wykładni zarówno przez Sąd Najwyższy, jak i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Utrwalona linia orzecznicza zapewnia spójność i jednolitość wykładni przepisów, a wskazywana potrzeba ich ponownej interpretacji nie wykracza poza typowe trudności związane ze stosowaniem prawa przez sądy niższej instancji. Wobec tego brak jest podstaw do uznania, że spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. (zob. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56 i uchwała Sądu Najwyższego z 8 listopada 2024 r., III CZP 26/23, OSNC 2025, nr 6, poz. 62; wyroki Sądu Najwyższego: z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20, z 25 lutego 2022 r., II CSKP 87/22, OSNC-ZD 2023, nr 2, poz. 21, z 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22, z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, z 13 maja 2022 r., II CSKP 405/22, z 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22, z 9 września 2022 r., II CSKP 794/22, z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22, z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22, z 25 maja 2023 r., II CSKP 1311/22, z 28 lipca 2023 r., II CSKP 611/22, z 25 października 2023 r., II CSKP 820/23, z 29 listopada 2023 r., II CSKP 1460/22 oraz II CSKP 1753/22, i z 19



stycznia 2024 r., II CSKP 874/22 oraz II CSKP 36/23; postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2022 r., I CSK 1669/22, z 27 kwietnia 2023 r., I CSK 3629/22, z 8 grudnia 2023 r., I CSK 5651/22, z 29 maja 2024 r., I CSK 2038/23 i z 31 stycznia 2025 r., I CSK 735/23, nadto wyrok Sadu Najwyższego z 28 lutego 2025 r., II CSKP 380/23 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo Sądu Najwyższego; w judykaturze Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zob. zwłaszcza wyroki: z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, I.W., R.W. przeciwko Bank BPH S.A., ECLI:EU:C:2021:341, z 18 listopada 2021 r., C-212/20, M.P., B.P. przeciwko „A.”, ECLI:EU:C:2021:934, z 16 marca 2023 r., C-6/22, M.B.,U.B., M.B. przeciwko X S.A.,ECLI:EU:C:2023:216 i z 23 listopada 2023 r., C321/22, ZL, KU, KM przeciwko Provident Polska S.A.,ECLI:EU:C:2023:911).

Przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej były także przepis art. 22<sup>1</sup> k.c. w kontekście warunków, jakie należy spełnić, aby uzyskać status konsumenta w konkretnej czynności prawnej. Zgodnie z jednolitą linią orzecniczą Sądu Najwyższego status konsumenta (w znaczeniu art. 22<sup>1</sup> k.c.) determinowany jest celem czynności prawnej oraz jej związkiem z działalnością zawodową lub gospodarczą, ocenianym na chwilę zawarcia umowy (zob. m.in. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019, nr 1, poz. 2, wyroki Sądu Najwyższego: z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16, z 14 marca 2025 r., II CSKP 165/23, z 28 lutego 2025 r., II CSKP 1323/24, z 31 stycznia 2025 r., II CSKP 1791/22 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 marca 2025 r., I CSK 1715/24, z 23 kwietnia 2025 r., I CSK 2129/24, z 25 kwietnia 2025 r., I CSK 1464/24, z 28 listopada 2024 r., I CSK 2866/23, z 21 kwietnia 2023 r., I CSK 5082/22 i powołane tam orzecznictwo, a także wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej: z 8 czerwca 2023 r., C-570/21, wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie - Polska) - I.S., K.S./YYY S.A., ECLI:EU:C:2023:456; z 16 marca 2023 r., C-6/22, M.B.,U.B., M.B. przeciwko X S.A.,ECLI:EU:C:2023:216, z 23 listopada 2023 r., C-321/22, ZL, KU, KM przeciwko Provident Polska S.A., ECLI:EU:C:2023:911). Z orzecznictwa tego wynika, że status konsumenta nie podlega ocenie *in abstracto*, lecz w relacji do konkretnej czynności prawnej.

Okoliczność, że osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą lub zawodową nie pozbawia jej *per se* atrybutu konsumenta; osoba taka może bowiem korzystać ze statusu konsumenta, jeżeli dokonywana przez nią czynność nie jest bezpośrednio związana z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 50 i z 28 marca 2025 r., II CSKP 2082/22). W sprawie nie występuje więc potrzeba wykładni przepisów prawa także w tym zakresie, a co najwyżej aktualizowałyby się potrzeba kontroli poprawności ich zastosowania przez Sądy *meriti* w ustalonym stanie faktycznym.

Stabilność oraz jednolitość linii orzeczniczej potwierdzają, że przedstawione zagadnienia oraz wskazane przepisy prawne zostały już wyczerpująco omówione i rozstrzygnięte, co wyklucza potrzebę ich dalszej analizy – również z uwagi na to, że w ramach przedsądu Sąd Najwyższy wielokrotnie odmawiał przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych opartych na tożsamej bądź zbliżonej argumentacji, również w sprawach dotyczących pozwanego banku, uznając, że zgłoszone zagadnienia nie mają charakteru nowości ani nie ujawniają rzeczywistego sporu interpretacyjnego (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 stycznia 2025 r., I CSK 545/24, z 11 października 2024 r., I CSK 3394/23, z 20 września 2024 r., I CSK 1113/23, z 19 lipca 2024 r., I CSK 3478/23, z 27 czerwca 2024 r., I CSK 1552/23, z 20 czerwca 2024 r., I CSK 1343/23, z 19 czerwca 2024 r., I CSK 1796/23, z 28 maja 2024 r., I CSK 2637/23, z 8 marca 2024 r., I CSK 588/23, z 7 marca 2024 r., I CSK 6678/22, z 23 lutego 2024 r., I CSK 6202/22, z 11 stycznia 2024 r., I CSK 4927/22, z 21 grudnia 2023 r., I CSK 5177/22 i I CSK 5261/22, z 19 października 2023 r., I CSK 4673/22, z 20 grudnia 2024 r., I CSK 286/23, z 29 sierpnia 2023 r., I CSK 4430/22, z 31 stycznia 2025 r., I CSK 735/23, z 14 maja 2025 r., I CSK 2528/23).

Argumentacja przedstawiona przez skarżącą wpisuje się w uprzednio rozpoznaną problematykę, nie wnosi nowych elementów i nie ujawnia sporu interpretacyjnego, który uzasadniałby potrzebę ponownej wypowiedzi judykatury. W konsekwencji, celem uniknięcia powtórzeń, należy odwołać się do motywów przedstawionych we wcześniejszych rozstrzygnięciach. W świetle aktualnego dorobku orzeczniczego skarga kasacyjna jest nieaktualna. Skarżąca nie wykazała

istnienia przesłanek uzasadniających ponowne odniesienie się przez Sąd Najwyższy do przedstawionych regulacji oraz problematyki w przedmiocie przedsądu. Jak wskazano w postanowieniu z 13 maja 2024 r., I CSK 585/23, potrzeba wykładni przepisów prawa oraz występowanie istotnego zagadnienia prawnego nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził już swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a strona nie wykazała okoliczności uzasadniających jego zmianę. Takich okoliczności w niniejszej sprawie nie wykazano. Uwzględniając systemowy charakter skargi kasacyjnej jako środka służącego rozwojowi prawa oraz zapewnieniu jednolitości orzecznictwa, a nie rozstrzyganiu jednostkowych sporów, brak było podstaw do jej przyjęcia do rozpoznania. W świetle dotychczasowego dorobku orzeczniczego Sądu Najwyższego oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, nie wykazano, że ponowne rozpoznanie zgłoszonych zagadnień mogłoby przyczynić się do rozwoju prawa lub zapewnienia jednolitości wykładni.

Wskazać należy również, że nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.). (pkt drugi postanowienia).

Ponieważ do rozpoznania została przyjęta skarga kasacyjna powodów (pkt pierwszy postanowienia) o kosztach postępowania kasacyjnego – wywołanego wniesieniem obu skarg kasacyjnych – orzeknie Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., w orzeczeniu kończącym to postępowanie, z uwzględnieniem jego ostatecznego wyniku (pkt trzeci postanowienia).

Dariusz Dończyk

(A.G.)

[a.ł]

